

Årsrapport 2021

Kulturnämnden - avseende kulturförvaltningen

Rapport från
Stadsrevisionen
Nr 6, 2022

Dnr: RVK 2022/7

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelsers ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt kommunfullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna, lekmannarevisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som revisionsrapporter.

All rapportering finns på stadsrevisionens hemsida, start.stockholm/revision. Rapporterna kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Till

Kulturnämnden avseende
kulturförvaltningen

Årsrapport 2021

Revisorerna i revisorsgrupp 2 har avslutat revisionen av kulturnämnden avseende kulturförvaltningens verksamhet under 2021.

Verksamheten bedöms delvis ha bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Nämndens kärnverksamhet har bedrivits i begränsad omfattning på grund av pandemin. Revisionen noterar att nämnden ställt om arbetet och fortsatt att arbeta aktivt för att bemöta stadens medborgare på olika sätt. Nämndens interna kontroll bedöms delvis vara tillräcklig. Bland annat behöver arbetet förbättras avseende nämndens risk- och väsentlighetsanalys.

Revisorerna har den 23 mars 2022 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till kulturnämnden för yttrande senast den 30 juni 2022.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 2.

Ulf Fridebäck
OrdförandeTomasz Czarnik
Sekreterare**Stadsrevisionen**Hantverkargatan 3d
105 35 Stockholm
Växel 08-508 29 000
revision.rvk@stockholm.se
start.stockholm/revision

Sammanfattning

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar.

Verksamhet och ekonomi

Nämnden har delvis bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. I likhet med föregående år har pandemin medfört att nämndens kärnverksamhet bedrivits i begränsad omfattning på grund av restriktionerna. Nämnden har därför ställt om och fortsatt att arbeta aktivt med aktiviteter för att bemöta stadens medborgare på olika sätt. Från ekonomisk synpunkt bedöms nämnden ha bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på om resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt om lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts.

Under året har revisionskontoret genomfört en granskning av trygghetsarbetet på stadens bibliotek. Granskningen visade att det finns förutsättningar att bedriva ett ändamålsenligt trygghetsarbete.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten delvis har varit tillräcklig. Avvikelse har identifierats i samtliga genomförda granskningar vad gäller attesthantering, förtroendekänsliga poster samt inköps-, intäkts-, och löneprocess. Delar som behöver utvecklas är bland annat styrning och uppföljning av arbetet med inköp och intäkter samt arbetet med risk- och väsentlighetsanalys. Vidare behöver nämnden förtydliga organisationens ansvarsfördelning för att säkerställa att kontroller genomförs och följs upp enligt plan, i enlighet med tidigare lämnade rekommendationer.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer i föregående års granskningar. De väsentligaste

rekommendationerna som återstår att genomföra avser den interna kontrollen. Exempelvis att integrera arbetet mer i verksamheten och säkerställa att stadens riktlinjer följs avseende inköpssystemet.

Innehåll

1	Årets granskning	1
2	Verksamhet och ekonomi	2
2.1	Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.2	Ekonomiskt resultat	4
2.2.1	<i>Driftverksamhet.....</i>	<i>4</i>
2.2.2	<i>Investeringsverksamhet.....</i>	<i>4</i>
3	Intern kontroll.....	6
4	Räkenskaper.....	9
5	Uppföljning av tidigare års granskning.....	9
	Bilaga 1 – Årets granskning	10
	Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer	13
	Bilaga 3 – Bedömningskriterier	16

1 Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhet och ekonomi
- Intern kontroll
- Räkenskaper

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnden är tillräcklig.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen samt god revisionsordning i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 3.

I rapporten redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionsårets granskningar. De granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i bilaga 1.

En uppföljning av i vilken utsträckning nämnden åtgärdat rekommendationer i tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 2.

Revisorerna träffade våren 2021 representanter för nämnden i samband med genomgång av 2020 års granskning och avstämning inför 2021.

Granskningsledare har varit Aisha Hassan vid revisionskontoret och Sofia Nylund vid PwC AB.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2 Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt om nämnden följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare redovisas om nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Nämnden har delvis bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. I likhet med föregående år har pandemin medfört att nämndens kärnverksamhet bedrivits i begränsad omfattning på grund av restriktionerna. Nämnden har därför ställt om och fortsatt att arbeta aktivt med aktiviteter för att bemöta stadens medborgare på olika sätt. Exempelvis genom satsningar för barn och unga, fler feriejobb samt genom att anpassa biblioteksverksamheten och skapa digital kultur. Bedömningen grundar sig på granskning av nämndens redovisning och på de granskningar som genomförts under året.

Nämndens verksamhetsmässiga resultat för 2021 är delvis förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Redovisningen ger rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse.

Nämnden redovisar att den bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Däremot har inriktningsmål 2. ”En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt” delvis uppfyllts, till följd av de förutsättningar som pandemin inneburit. Målet består främst av delmål kopplade till den fysiska besöksverksamheten, se verksamhetsmål 2.4 nedan.

Nämnden bedömer att 10 av fullmäktiges 12 mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. De två verksamhetsmål som redovisas som delvis uppfyllda är 2.4. ”Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring” och 2.5 ”Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö”.

Verksamhetsmål 2.4. och underliggande nämndmål ”Boende, företag och besökare upplever Stockholm som en attraktiv kulturstad” består av totalt 11 indikatorer varav 5 inte uppfylls, 4 uppfylls delvis och 2 uppfylls helt. De fem indikatorer som inte uppfylls rör exempelvis besöksiffror, biblioteksutlåning och andra indikatorer som bygger på den fysiska verksamhet som uteblivit i år till följd av pandemin. Utfallen är ungefär i linje med föregående års utfall. De

indikatorer som uppfylls delvis är bland andra ”Stockholmarnas nöjdhet med kommunala kulturinstitutioner” (årsmål 85 procent, utfall 80) och ”Andel ungdomar som deltar i föreningsliv” (årsmål 65 procent, utfall 61).

Mål 2.5 avseende en hållbar stad och mäts genom en indikator som anger andel hämtställen med matavfallsinsamling. Nämnden når inte årsmålet och redovisar att dialog pågår med hyresvärdar för att i större omfattning möjliggöra matavfallsinsamling i de lokaler förvaltningen hyr.

I övrigt har förvaltningens olika verksamhetsavdelningar på olika sätt bidragit till att fortsätta tillgängliggöra kultur i staden trots årets förutsättningar. Förvaltningen har arbetat för att öka antalet kulturbesök av skolor och förskolor. Under året har antalet besök motsvarat nivån som nås under ett pandemifritt år. Verksamheten mot äldre har utvecklats och anpassats, exempelvis har kulturbesök gjorts på stadens äldreboenden när restriktionerna lättat. Kulturskolan och museerna har under året utvecklat digitalt innehåll i form av utbildningar och visningar, för att kompensera för begränsade öppettider och besöksantal. Evenemangsavdelningen har genomfört digitala satsningar så som ”Upptäck Sthlm” och en digital kulturnatt. Biblioteksverksamheten har digitaliserat sin programverksamhet och utvecklat samarbeten med stadsdelsförvaltningar för att tillhandahålla service för stadens medborgarkontor.

Revisionskontoret har under året genomfört en granskning av om det finns förutsättningar att bedriva ett trygghetsarbete på stadens bibliotek. Den sammanfattande bedömningen är att det finns förutsättningar att bedriva ett ändamålsenligt trygghetsarbete. Revisionskontoret bedömning grundas på att arbetet till stor del sker systematiskt, att nämnden har gemensamma rutiner och riktlinjer samt att arbetet med incidentrapportering har utvecklats över senaste åren. Se vidare Bilaga 1.

2.2 Ekonomiskt resultat

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

2.2.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2021:

Driftverksamhet (mnkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Avvikelse 2021, %	Budget-avvikelse 2020, %
Kostnader	1 175,9	1 202,3	-26,4	2,2%	1,1%
varav kapital-kostnader	22	21,6	0,4	1,8%	4 525% (felbudget-erad)
Intäkter	-153,8	-183,6	29,8	19,4%	4,5%
Verksamhetens nettokostnader	1 022,1	1 018,7	3,4	0,3%	0,6%

Av ovanstående tabell framgår att nämnden redovisar en positiv avvikelse om 3,4 mnkr i förhållande till budgeten. Överskottet är främst hänförligt till biblioteksavdelningen. Genom att återinföra ordinarie lånevillkor fick verksamheten högre intäkter än prognostiserat för biblioteksavgifter (reservations- och förseningsavgifter som tillfälligt varit slopade på grund av färre besök). Vidare ökade försäljningen i biblioteken under senare delen av året.

Nämnden redovisar avvikelser inom flera verksamhetsområden. De största avvikelserna finns inom verksamhetsområdena evenemang, bibliotek samt museum och konst där pandemin i likhet med föregående år inneburit minskade intäkter.

Nämnden har i samband med tertial 2 mottagit en budgetjustering om 25,2 mnkr för det prognostiserade pandemirelaterade underskottet samt ytterligare 8 mnkr för att genomföra utomhusevenetet Nobel Week Lights och initiativet Återstart kultur. Revisionskontoret konstaterar att kommunfullmäktiges mål om budgetföljsamhet har uppnåtts.

2.2.2 Investeringsverksamhet

Nämndens investeringsbudget 2021 var 21,8 mnkr och utfallet blev 22,3 mnkr, vilket är en avvikelse om 0,5 mnkr. Avvikelser finns inom flera områden, bland annat inom investeringsbidrag till Liljevalchs konsthall om 2,3 mnkr. Enligt nämnden beror avvikelserna på att investeringarna redovisas på årsbasis. För Liljevalchs investeringsbidrag prognostiseras den totala ramen hållas, om 6,1 mnkr. Ett utvecklingsarbete har inletts under året för att förbättra

verksamhetens prognossäkerhet i investeringar, se vidare avsnitt 3.
Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

3 Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas granskningen av nämndens interna kontroll. Av granskningen framgår bland annat i vilken utsträckning den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Vidare om det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten delvis varit tillräcklig. Avvikelser har identifierats i samtliga genomförda granskningar under året som avser intern kontroll. Granskningarna har omfattat verksamhetens attesthantering, förtroendekänsliga poster, samt inköps-, intäkts-, och löneprocess. Nämndens internkontrollarbete behöver fortsätta utvecklas avseende styrning och uppföljning för att säkerställa att rutiner och arbetssätt förankras i verksamhetens avdelningar och enheter. Andra utvecklingsområden är arbetet med riskanalys och genomförandet av kontroller/åtgärder. Se vidare nedan och bilaga 1.

Arbetet med den interna kontrollen behöver i större utsträckning integreras i styrning och uppföljning. Respektive avdelning arbetar självständigt med att identifiera risker och föreslå kontrollåtgärder för dessa. Ekonomienheten ansvarar för att sammanställa nämndens gemensamma väsentlighets- och riskanalys och utifrån den ta fram ett förslag till internkontrollplan. Riskanalysarbetets omfattning och rapportering varierar mellan förvaltningens avdelningar, exempelvis rangordnar och prioriterar inte alla avdelningar de risker de identifierar. Detta medför risk för att väsentliga risker inte fångas upp och förmedlas vidare till nämndens internkontrollplan samt att delar av verksamheten inte har ett tillräckligt arbete för att identifiera och förebygga risker. De rekommendationer som tidigare lämnats avseende den interna kontrollens omfattning och nämndens riskanalysarbete har inte åtgärdats under året.

I internkontrollplanen redogörs för de kontroller som finns i organisation, system, processer och rutiner. Förvaltningen uppger att ansvar och ägandeskap för genomförandet av kontrollerna varit otydligt. Detta har medfört att många av årets kontroller inte genomförts enligt plan, exempelvis avseende det systematiska brandskyddsarbetet och stickprov på belastningsregisterutdrag. I den tillsyn som genomförs av brandförsvaret under året har brister identifierats i det systematiska brandskyddsarbetet på sex av åtta granskade bibliotek (se nedan, Tillsyn enligt Lag om skydd mot olyckor). I samband med resultatet av tillsynen har säkerhetsenheten påbörjat ett arbete under året med att ta fram gemensamma

rutiner för det systematiska brandskyddsarbetet på biblioteken, exempelvis för hur egenkontroller ska ske. Den granskning som revisionskontoret genomfört gällande trygghetsarbetet på stadens bibliotek föranledde inga rekommendationer. Däremot framgick i intervjuer att andra delar av det systematiska arbetsmiljöarbetet delvis stått tillbaka till följd av det omfattande utvecklingsarbete som genomförts för ökad trygghet.

Nämndens uppföljningar under året har identifierat utvecklingsområden avseende prognossäkerheten för investeringarna. Förvaltningen har tagit fram en handlingsplan och rutin för att förbättra prognossäkerheten i investeringarna, vilken implementerats under året. Exempelvis ska samtliga avdelningar i samband med tertiärberedning uppdatera sin prognos för utfallet och rapportera till ekonomienheten, som granskar och sammanställer utfallet.

Samtliga kontroller som ingår i nämndens internkontrollplan följs inte upp under året. I rapporteringen är det svårt att urskilja vilka kontroller som genomförts och vad eventuella avvikelserna avser. Förvaltningen kan muntligt komplettera med informationen, dock saknas dokumentation och underlag för delar av de genomförda kontrollerna. Uppföljningen av den interna kontrollen behöver utvecklas.

Det finns riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs. Däremot finns utvecklingsbehov avseende förankringen av rutiner och riktlinjer i organisationen. Exempelvis skiljer sig delar av nämndens gemensamma riktlinjer mot oegentligheter och jäv mot de enhetsspecifika riktlinjer som tagits fram. Vidare framgår av dataskyddsbudets årsrapport att arbete kvarstår för att förankra den dataskyddsorganisation som beslutats under början av året, i verksamhetens olika avdelningar. Revisionskontoret har tidigare rekommenderat nämnden att utveckla styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen.

Under året har revisionskontoret genomfört granskningar som omfattat attesthantering, förtroendekänsliga poster, löneprocess, inköpsprocess och intäktsprocess. Avvikelser har identifierats i samtliga granskningar. Delar som behöver utvecklas är bland annat förvaltningens styrning av arbetet med inköp och intäkter. Enligt förvaltningen består utmaningen till stor del i att säkerställa att medarbetare på avdelningar och enheter som sällan genomför inköp, har tillräcklig kunskap och stöd i arbetet. Vidare bör nämnden säkerställa att fakturerat belopp samt tidpunkt för

fakturering stämmer med överenskomna villkor och avtal i intäktprocessen och att kontroller i löneprocessen genomförs i enlighet med stadens riktlinjer. Genomförda granskningar redovisas mer ingående i bilaga 1.

Tillsyn enligt Lag om skydd mot olyckor

Storstockholms brandförsvaret har under året genomfört platsbesök på åtta av stadens bibliotek för kontroll och bedömning av om skälig nivå på brandskyddet på ett systematiskt sätt upprätthålls. Brandförsvarets bedömning efter kontrollerna var att sex av åtta granskade bibliotek inte bedriver ett sådant brandskyddsarbete som bedöms vara skälig för att skydda sig mot brand och allvarliga konsekvenser vid brand. Tillsynen identifierade bland annat brister i bibliotekets arbete med egenkontroller. Rutiner saknades för kontroll av brist i brandskyddet samt dokumentation för genomförda kontroller och åtgärder. Förvaltningen ska inkomma med åtgärder för att brandförsvaret ska stänga ärendena, vilket under året genomförts för ett av de sex biblioteken med identifierade brister.

4 Räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens räkenskaper är rättvisande, upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följer god redovisningssed. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på övriga granskningar som genomförts under året.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande vilket innebär att de bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vidare vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

5 Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionen gör årligen uppföljningar för att bedöma om nämnden har vidtagit åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer. Rekommendationer som följts upp under 2021 redovisas i bilaga 2.

Uppföljning visar att nämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. De väsentligaste rekommendationerna som återstår att genomföra avser den interna kontrollen. Exempelvis att integrera arbetet mer i verksamheten och säkerställa att stadens riktlinjer följs avseende inköpssystemet.

Bilaga 1 – Årets granskning

Granskningar under perioden april 2021 - mars 2022

Trygghetsarbetet på stadens bibliotek

En granskning har genomförts med syfte att bedöma om det finns förutsättningar för nämnden att bedriva ett ändamålsenligt trygghetsarbete på stadens bibliotek.

Den sammanfattande bedömningen är att det finns förutsättningar för att bedriva ett ändamålsenligt trygghetsarbete. Revisionskontoret bedömning grundas på att arbetet till stor del sker systematiskt, att förvaltningen har gemensamma rutiner och riktlinjer samt att arbetet med incidentrapportering har utvecklats.

Förvaltningens säkerhetsenhet har på övergripande nivå hållit ihop det arbete som initierades genom projektet Säkerhet, trygghet och be-mötande, 2017-2018. Projektet syftade till att utveckla bibliotekens trygghetsarbete. Utbildningar har genomförts både under och efter projektet som syftar till att öka kunskapen hos bibliotekspersonalen om hur hot och våld kan hanteras, förebyggas och rapporteras. Exempel på systematiken i arbetet är framtagandet och implementeringen av Femstegsmodellen, som är ett arbets sätt för att deskalera konfrontativa situationer i biblioteksmiljön. Efter att personalen genomgått utbildningar i arbetssättet har kunskapen hållits levande på enheterna genom att rutiner satts upp på biblioteken, genom påminnelser på arbetsplatsmöten och via mejl samt genom fortsättningsutbildningar. Nämnden kan med fördel se över och vid behov utveckla sin egen uppföljning av bland annat ovanstående insatser, för att säkerställa att önskade effekter nås.

Förvaltningen har under de senaste åren tagit fram gemensamma rutiner och riktlinjer, exempelvis uppdragsbeskrivningar för olika roller. Utöver de gemensamma har de två granskade biblioteken även enhetsspecifika rutiner och riktlinjer, så som Hot- och våldsplaner. I intervjuer med bibliotekspersonal och genom incidentrapporteringen framgår att antalet ordningsstörningar blivit färre under åren 2017-2020.

Incidentrapportering lyfts fram som en central del av arbetet, som på aggregerad nivå hålls ihop av säkerhetsenheten. Det finns rutiner för arbetet, vilket även består av att öka kunskapen om hur incidenter ska rapporteras av bibliotekspersonalen för att förebygga

underrapportering. En omorganisation under 2019 och pandemin under 2020-2021 påverkar antalet incidenter vilket gör det svårt att helt knyta effekterna mot insatserna.

Attesthantering

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen avseende hantering av attesträtter i ekonomisystemet Agresso är tillräcklig. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig avseende hantering av attesträtter i ekonomisystemet Agresso.

Granskningen visar att det finns en undertecknad attestförteckning, dock överensstämmer den inte fullt ut med registrerade attesträtter i ekonomisystemet. Vidare noterades att det vid granskningstillfället inte fanns ett attestkort för förvaltningschefen. Detta åtgärdades dock i samband med granskningen.

Nämnden rekommenderas säkerställa att attestförteckningen överensstämmer med registrerade attestbehörigheter i ekonomisystemet.

Förtroendekänsliga poster

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen i hanteringen och redovisningen av förtroendekänsliga poster är tillräckligt. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig i granskad process.

Bedömningen grundar sig på att det i stickprovsgranskningen saknades erforderliga underlag för flera av de 16 granskade transaktionerna. Förvaltningen själva har uppmärksammat bristerna, men ännu inte åtgärdat dem vid granskningens tidpunkt. Urvalet har varit resor och konferenser, utbildning samt representation.

Nämnden rekommenderas säkerställa att det finns erforderliga underlag för samtliga transaktioner.

Intäktprocessen

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen i intäktprocessen avseende försäljning av verksamhet är tillräcklig. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen inte är tillräcklig i granskad intäktprocess.

Bedömningen grundar sig på att det noterats avvikelser avseende att pris/fakturerat belopp inte överensstämmer med överenskomna

villkor/avtal. Vidare att fakturering inte fullt ut gjorts enligt överenskomna villkor.

Nämnden rekommenderas säkerställa att pris/fakturerat belopp samt tidpunkt för fakturering överensstämmer med överenskomna villkor och avtal.

Inköpsprocessen

Syftet med granskningen har varit att bedöma om den interna kontrollen avseende inköpsprocessen är tillräcklig. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig i granskad process.

Granskningen, som främst utförts genom stickprovskontroller, har fokuserat på köp av reparationer och underhåll, städverksamhet samt programvaror/licenser. För 6 av totalt 16 fakturor kunde inte fakturerat pris stämmas av mot avtal. Vidare visar granskningen att transaktionerna i allt väsentligt är korrekt hanterade avseende bokföringsunderlag, bokföringstidpunkt, betalningstidpunkt samt kontering.

Nämnden rekommenderas säkerställa att avtalade villkor följs samt att det finns tillräckliga underlag för att säkerställa detta.

Löneprocessen

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen i löneprocessen är tillräcklig. Den sammanfattade bedömningen är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig i granskad process. Bedömningen grundar sig på att förvaltningen inte fullt ut genomför eller dokumenterar de kontroller som framgår av stadens riktlinjer.

Nämnden rekommenderas säkerställa att kontroller genomförs och dokumenteras i enlighet med stadens riktlinjer.

Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

Årlig och fördjupad granskning

Årsrapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
ÅR 2018	Granskning av bidrag till studieförbund Nämnden rekommenderas att dokumentera riktlinjerna för hanteringen av bidrag. Vidare att se över och dokumentera de kontroller som genomförs av bidragsmottagarna.		X		Uppföljande granskning 2021 visar att arbetet med att ta fram en ny stödform för studieförbund ännu inte är färdigställt, varpå rekommendationen kvarstår.
ÅR 2019	Inköpsprocessen Nämnden rekommenderas säkerställa att stadens inköpssystem används så långt som möjligt och att inköp från leverantörer som är anslutna till e-handel genomförs i inköpssystemet.		X		Under våren 2021 har ekonomienheten arbetat aktivt med att lägga upp lokala avtal i inköpssystemet. Flera av dessa avtal är stora och genererar därför höga kostnader. För perioden januari-oktober 2021 uppgick förvaltningens systemutnyttjande i inköpssystemet till 22 procent, vilket fortfarande är betydligt lägre än genomsnittet i staden, men en mindre ökning jämfört med föregående år. Inför 2022 planeras enligt uppgift ett antal åtgärder för att öka systemutnyttjandet.
ÅR 2019	Kulturnämndens förebyggande arbete mot oegentligheter Nämnden bör aktualisera och tydliggöra sina förvaltnings specifika styr-dokument gällande förtroendekänsliga områden samt ta fram rutiner för hur medarbetare ska agera vid misstanke om oegentligheter och förankra dessa i organisationen.	X			Uppföljande granskning 2021 visar att framtagna riktlinjer förankrats genom att ingå i nyanställdas introduktion samt att rutin införts att gå igenom riktlinjerna årligen på APT. Revisionskontoret noterar dock att kulturstödenhetens riktlinje för jäv innehåller en mildare skrivning om att "erbjuda sig betala" vilket inte är i linje med stadens och nämndens övergripande förhållningssätt – att alltid betala för föreställningar medarbetare deltar genom bevakning eller representation.
ÅR 2019	Delegationsgranskning Nämnden rekommenderas säkerställa att rätt delegat fattar beslut och att delegationsbeslut anmäls i enlighet med kommunal-lagens bestämmelser (rekommendation kvarstår). Vidare bör nämnden utveckla sin interna kontroll avseende delegation (rekommendation åtgärdad).		X		Uppföljande granskning 2021 visar att nämnden vidtagit åtgärder för att förbättra den interna kontrollen för delegation, exempelvis genom utbildning i offentlighetsprincipen för nämndens registrator och genom en ny rutin där förvaltningschefssekreteraren granskar alla delegationsbeslut för att säkerställa att de sker korrekt. Förvaltningen uppger dock att vissa beslut anmäls i efterhand från avdelningarna, vilket innebär att möjligheten att kontrollera besluten är begränsad. Ett arbete pågår för att bättre förankra den nya rutinen ute i verksamheten.

Årsrapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
ÅR 2020	Förtroendekänsliga poster Nämnden bör säkerställa att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser resor och konferenser, utbildning samt representation.		X		I uppföljande granskning 2021 har 16 transaktioner granskats. I granskningen noteras, likt föregående år, att det finns brister i flertalet transaktioner vad gäller erforderliga underlag. Dock hade merparten av bristerna redan uppmärksammats i förvaltningens egen kontroll, däremot hade de inte hunnit åtgärdas. Revisionskontoret noterar att det är positivt att den egna kontrollen fångat upp felaktigheterna, dock kvarstår rekommendationen då samma brister kvarstår i årets granskade transaktioner.
ÅR 2020	Lönertillegg Nämnden bör säkerställa att det finns erforderliga beslut och underlag för alla lönetillägg i personalakt samt att kontrollmoment upprättas för att säkerställa detta.	X			Uppföljande granskning 2021 visar att förvaltningen har upprättat en rutin för kontroll av lönetillägg samt genomfört kontroll och arbetar med åtgärder för att säkerställa att underlag kommer in enligt rutinen. Revisionskontoret har tagit del av genomförd kontroll för september 2021.
ÅR 2020	Intern kontroll, riskanalys Kopplingen mellan riskanalysen och internkontrollplanen kan med fördel förtydligas. Exempelvis genom att nämnden anger hur risker prioriteras i processen från riskanalys till internkontrollplan.			X	Uppföljande granskning 2021 visar att rekommendationen ännu inte är åtgärdad.
ÅR 2020	Intern kontroll, omfattning Nämnden bör i större utsträckning integrera internkontrollarbetet i verksamhetens olika delar, för att säkerställa att samtliga risker på enhets- och avdelningsnivå identifieras.			X	Uppföljande granskning 2021 visar att respektive avdelning i likhet med föregående år har möjlighet att inkomma med risker till nämndens väsentlighets och riskanalys. Granskningen visar att avdelningarna i varierande omfattning identifierar och prioriterar brister. Ingen gemensam diskussion förs avseende vilka risker som bör prioriteras högst, denna avvägning görs av ekonomichefen och ses sedan över av ledningsgruppen. Vidare framgår att ansvarsfördelningen för kontrollaktiviteterna behöver förtydligas hos förvaltningen, då många av årets kontroller inte kan genomföras enligt plan.
ÅR 2020	Intern kontroll i utbetalningar av bidrag Nämnden rekommenderas utveckla den dokumentation som ligger till grund för bedömning och uppföljning i bidragsprocessen, exempelvis den samlade dokumentationen för bevakningar och fördjupad analys. Nämnden bör överväga att även inkludera konsulter i de gällande riktlinjerna för handläggning av stöd till stadens kulturliv. Nämnden bör se över sina riktlinjer och förhållningssätt till jäv i bidragsprocessen för att utvärdera om fler delar bör ingå.	X			Uppföljande granskning 2021 visar att nämnden har utvecklat dokumentationen som ligger till grund för bedömning i bidragsprocessen, bland annat gällande bevakningar och uppföljning av kulturaktörer (fördjupad analys) samt övervägt om konsulter bör ingå i gällande riktlinjer. Nämnden har även sett över sina riktlinjer och förhållningssätt till jäv i bidragsprocessen för att se om fler delar bör ingå. Däremot noterar revisionskontoret att enhetens riktlinjer innehåller en mjukare skrivning avseende att medarbetare alltid bör "erbjuda sig betala" istället för att de alltid ska betala. Förvaltningen menar att vissa tillställningar inte erbjuder möjlighet att betala inträde, exempelvis premiärer eller förhandsvisningar.

Års- rapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
ÅR 2021	Förtroendekänsliga poster Nämnden rekommenderas säkerställa att det finns erforderliga underlag för samtliga transaktioner.				Följs upp 2022.
ÅR 2021	Attesthantering. Nämnden rekommenderas säkerställa att attestförteckningen överensstämmer med registrerade attestbehörigheter i ekonomisystemet Agresso.				Följs upp 2022.
ÅR 2021	Löneprocessen Nämnden rekommenderas säkerställa att kontroller genomförs och dokumenteras i enlighet med stadens riktlinjer.				Följs upp 2022.
ÅR 2021	Inköpsprocessen Säkerställa att avtalade villkor följs samt att det finns tillräckliga underlag för att säkerställa detta.				Följs upp 2022.
ÅR 2021	Intäktprocessen Nämnden rekommenderas säkerställa att pris/fakturerat belopp samt tidpunkt för fakturering överensstämmer med överenskomna villkor/avtal.				Följs upp 2022.

Revisionsprojekt

Revisions- projekt	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
Nr5/2019	Dataskyddsförordningen Revisionskontoret rekommenderar att nämnden utvecklar styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen. Vidare rekommenderar revisionskontoret att nämnden informationsklassificera sina informationstillgångar samt regelbundet och systematiskt inventera sina personuppgiftsbehandlingar.		X		Uppföljande granskning 2021 visar att den framtagna dataskyddsorganisationen fortfarande inte implementerats i verksamheten, vilket innebär att arbetet med registerförteckning och informationsklassificering inte genomförs systematiskt.

Bilaga 3 – Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Analysen i rapporten är underlag till revisorernas slutliga bedömning av revisionsobjektets ansvarstagande. Revisorerna kan

1. tillstyrka att ansvarsfrihet beviljas,
2. rikta anmärkning,
3. avstyrka att ansvarsfrihet beviljas.

Detta redovisas i revisionsobjektets revisionsberättelse.

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömning:

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i allt väsentligt tillfredsställande, delvis tillfredsställande eller inte tillfredsställande.

I allt väsentligt tillfredsställande Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.

Delvis tillfredsställande	Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillfredsställande	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.
- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga/oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Nämnden har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i huvudsak tillräcklig, delvis tillräcklig eller inte tillräcklig.

I huvudsak tillräcklig	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.
Delvis tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Räkenskaper

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning, delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.
- Räkenskaper är upprättade enligt lagstiftning och god redovisningssed.

Bedömning

Bedömningen är antingen rättvisande eller inte rättvisande.

Rättvisande	Bedömningsmålen är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer ska åtgärdas.
Inte rättvisande	Väsentliga brister finns som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.